

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. Vlt. Argumentum à priori contra nos positum sectione prima
dissolvitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

Quæst. II. In quo consistat actus liber Dei. 423

cognosci aliqua ratio congruentis boni; esse enim negationem rei nullo modo necessitatem ad diuinam perfectionem propter fines, quos sibi Deus potest talis negationis proponere, est sufficiens ratio boni, ut voluntas velit cessare à productione talis rei. Nam sicut ea est sufficiens ratio libere cessandi ab operatione, ita est congruens ratio volendi cessare.

SUBSECTIO VLTIMA.

*Argumentum à priori contra nos positum
sectione prima dissoluitur.*

AD vltimum argumentum dico, ibi bene respondum esse illi ad vltimam replicam respondendo aliquid esse in secundo signo virtualiter additum, quod in primo signo virtualiter, & æquivalenter deficiebat, licet semper ab æterno, & à parte rei formaliter fuerit, quod in secundo signo virtualiter de nouo est, & hoc sufficit, ut prædicetur in secundo signo de Deo id, quod in primo non prædicabatur.

Vbi aduerte, Deum in indifferentia partim conuenire cum creatura, partim differre ab illa, conuenit cum creatura in hoc, quod sicut creatura formaliter ita est indifferens ut in eodem instanti, in quo determinatur per amorem, & amat per illum, poterit nolle amare; ita similiter Deus ab æterno ita semper voluit creare mundum ut poterit ab æterno velle non creare illum formaliter & in hac potestate, seu indifferentia formali consistit formalis libertas diuina, & sicut in toto illo instanti, quo amat creatura, ita formaliter est amor ut minime sit, aut in toto illo, aut in aliqua prioritate naturæ sit formaliter negatio, & carentia illius; quia ut in physicis late demonstro, non possunt esse in eodem instanti pro priori, & posteriori naturæ forma, & priuatio, quia prioritas, & posterioritas naturæ non sunt in quo sed à quo. Ita similiter formalis amor seu volitio creandi mundi ita fuit ab æterno in Deo, ut neque pro priori naturæ formaliter fuerit negatio amoris, quia libertas, & indifferentia, quæ ab æterno se determinat ad amandum non petit, imò neque potest habere prius negationem, seu carentiam formalem illius amoris, quem ab æterno habet; nam negatio, & forma, ut existant in eodem subiecto petunt necessario successionem durationis, quia simul in eadem duratione existere repugnat, & implicat contradictionem, alias idem simul esset, & non esset; quod est contra euidentissimum, ac maximum metaphysicum principium.

Exemplo declaratur, si Deus ab æterno produxisset aliquam creaturam, ut potuit, nunquam possemus dicere pro priori aliquo naturæ, fuisse negationem, aut priuationem formalem talis productionis, quia ex suppositione, quod productio est ab æterno, nullo modo potuit antecedere priuatio illius, quia priuatio si antecedit, non solum debet antecedere prioritate naturæ, sed etiam prioritate durationis, quæ ante rem existentem ab æterno non potest dari, alias non fuisset ab æterno, ut data opera demonstro in physicis disp. de duratio-
ne, questione Vtrum successum, ut successum potuerit esse ab æterno; sed Deus ab æterno libere voluit creare hunc mundum: ergo pro nullo priori præcessit in Deo indifferentia, seu libertas cum negatione, seu carentia formali eiusdem volitionis, quia hoc non petit volitio libera ab æterno neque potest compati cum illa; tum propter rationes supra

positas, quibus probauimus, non posse dari in Deo puram omissionem, aut carentiam actus positiui; tum etiam quia nulla prioritas est ut dixi, in qua possit præcedere talis carentia ad volitionem æternam. Itaque libertas, & indifferentia formalis, ut libere se determinet ad volendum, non requirit ut ante præcesserit cum carentia seu priuatione formali talis priuationis, ut videre est in Angelo qui libere voluit, imò secundum probabiliorē opinionem in primo instanti suæ creationis potuit peccare, & nihilominus in eodem illo primo instanti, nunquam præcessisset cum priuatione, seu carentia illius libere volitionis, siue bonæ, siue peccaminosæ.

Solum igitur indifferentia, seu libertas formaliter petit, siue ab æterno, siue in instanti, ut ita velit voluntas, ut poterit velle oppositum, quod sufficit ad exercitium propriū, & rigorosum libertatis & in hoc conuenit libertas creata cum increata; differt autem libertas creata ab increata, in hoc quod increata (ex eo quod ab æterno decreuerit, & non possit de nouo decernere in tempore, ut supra demonstrauimus) nunquam habuerit oppositū actum huic, quem nunc habet, neque habuerit carentiam formalem illius, libertas autem creata, quæ in tempore incipit amare, si talis inceptio non sit in primo instanti suæ creationis, siue dubio habuit carentiam formalem talis amoris; si vero, ut dicitur de Angelis, libere voluerunt in primo instanti suæ creationis, etiam conueniunt cum Deo in hoc, quod nunquam habuerint indifferentiam cum carentia formali illius primæ volitionis; Itaque hoc quod est habere, vel non habere prius priuationem, quæ actum positiuum per accedens est ad formalitatem libertatis; formale autem illius est, quod ita se determinauerit ad vnum, ut ad oppositū poterit pro suo libito determinari, quia hoc exigit dominium seu indifferentia formalis circa suos actus, quæ sunt prædicata formaliter constituentia libertatem.

In alio autem maxime differt libertas creata ab increata, & indifferentia vnius ab indifferentia alterius, quod liberas increata ex eo quod immutabilis sit, ita physice, quæ moraliter ex suppositione quod semel ab æterno habuit decretum creandi hunc mundum, & conseruandi illum &c. nunquam mutatur sit tale decretum, ut iam supra explicui, quod aliter contingit in creata libertate, quæ quotidie mutat decreta, ex quibus omnibus euidenter solum manet argumentum à priori aduersariorū deceptioque esse illos dicendo indifferentiam Dei aliquando esse sub negatione actus positiui, quem semel habet, ut liquet ex dictis, quæ sufficiunt ad lucem offundendum sufficientem huic tractatui de libertate diuina, quæ æque difficilis est ac necessaria ad exactam doctrinam huius disputationis de voluntate Dei.

QVÆSTIO VLTIMA.

*Vtrum Deus concurrat cum causis secundis
aliquid imprimendo ipsis præuium ad
actionem illarum.*

SECTIO I.

Sententia aduersaria ponitur.

Prima sententia est Thomistarum, asserentium Deum concurrere cum omni causa secunda, siue libere operanti siue naturaliter aliquid præuium imprimendo in ipsam.